

Nr 530

Av herr **Holmberg m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 84, angående vissa anslag till epileptikervården för budgetåret 1957/58, m. m.*

När statsmakterna nu tar det första steget för att åstadkomma en tidsenlig epileptikervård vill också vi framhålla, att allt som har att göra därmed måste befrias från de fördomar och ovetenskapliga betraktelsesätt, som jämfällt de fallandesjuka med sinnesslöa.

Av det förhållandet, att epileptikervården skall betraktas som en vårdform för sig och icke jämfällas med vården av psykiskt efterblivna, kan vi emellertid *icke* dra den slutsats, som statsrådet gjort beträffande epileptikervårdens organisation och finansiering. Det är troligt att den utredning, som nu pågår rörande hälso- och sjukvården i riket, leder fram till att i princip *hela* sjukvården skall läggas under landstingens huvudmannaskap. Men för det första är denna undersökning icke så långt framskriden, att man med visshet kan säga något om den framtida sjukvårdsorganisationen — särskilt när det gäller förhållandet mellan öppen vård och anstaltsvård i den starkt specialiserade form som det gäller i fråga om epileptikerna. För det andra är det enligt vår mening inte alls självklart, att en utvidgning av landstingens skyldigheter härvidlag också skall medföra, att landstingen pålägges kostnaderna härför. Tvärtom vidhåller vi även i detta hänseende den uppfattning, som vi givit till känna i många liknande sammanhang, nämligen att staten bör övertaga åtskilligt av de kostnader, som pålagts primärkommuner och landsting. Vad epileptikervården beträffar har ju också utredningen samt medicinalstyrelsen och Landstingsförbundet förordat att — utöver den vanliga patientavgiften på 3 kronor per dag — staten skall bekosta epileptikervården. Vi ansluter oss helt till detta förslag.

I fråga om nu aktuella anstalter och kliniker för epileptikervården finner vi det uppseendeväckande, att departementschefen så totalt har förbigått de argument, som anförts av ett mycket stort antal remissinstanser för *anläggandet av ett epileptikersjukhus i Norrland*. Redan av humanitära och ekonomiska hänsyn till de sjuka och deras anhöriga borde en sådan anordning betraktas såsom självklar. Sveriges läkarförbund har dessutom ifrågasatt lämpligheten av att placera två av epilepsisjukhusen så nära varandra som Stora Sköndal och Margarethahemmet. Riksföreningen för svensk epileptikervård påpekar också att med den nu föreslagna organisationen kommer tre neurologiska och tre pediatriiska kliniker att finnas inom Stockholm—Uppsala-området. Därtill kommer att en förändring av dispositionerna så, att även Norrland får ett epilepsisjukhus — exempelvis i stället för Margarethahemmet — icke torde innebära någon

stor förändring av de sammanlagda kostnaderna. Det framgår nämligen av remissyttrandena, att upprustningen av Margarethahemmet skulle medföra stora kapitalinvesteringar.

För anläggande av ett epilepsisjukhus i Norrland finns det enligt vår mening ytterligare ett starkt skäl. På riksdagens bord ligger nämligen nu ett förslag om inrättande av en medicinsk högskola i Umeå, vilket allmänt betraktas som ett betydelsefullt steg för att få till stånd ett universitet i Norrland. För den omedelbart planerade läkarutbildningen i Umeå och i ännu högre grad för den vetenskapliga forskningen vid ett norrlandsuniversitet skulle tillgången av ett epilepsisjukhus i samma stad bli av stor betydelse. Även ur ekonomisk synpunkt borde planerna för ett norrlandsuniversitet samordnas med de aktuella behoven inom epileptikervården.

Med hänvisning till vad sålunda anförts hemställer vi,

att riksdagen måtte besluta,

att kostnaderna för epileptikervården — utöver den för sjukvården i allmänhet gängse patientavgiften — erlægges av staten, samt

att ett epilepsisjukhus anlägges i Norrland, helst med sådan placering att det kan utnyttjas även för planerad läkarutbildning och vetenskaplig forskning i Umeå.

Stockholm den 12 mars 1957

Helmer Holmberg

Knut Senander

Henning Nilsson
